NN 144/2021 (27.12.2021.), Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2020/1503 o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja

HRVATSKI SABOR

2458

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2020/1503 O EUROPSKIM PRUŽATELJIMA USLUGA SKUPNOG FINANCIRANJA

Proglašavam Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2020/1503 o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 15. prosinca 2021.

Klasa: 011-01/21-01/96
Urbroj: 71-10-01/1-21-2
Zagreb, 21. prosinca 2021.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PROVEDBI UREDBE (EU) 2020/1503 O EUROPSKIM PRUŽATELJIMA USLUGA SKUPNOG FINANCIRANJA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuje nadležno tijelo, područje rada i ovlasti nadležnog tijela te prekršajne odredbe za provedbu uredbe Europske unije iz članka 2. ovoga Zakona.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (Tekst značajan za EGP) (SL L 347, 20. 10. 2020.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2020/1503).

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Pojmovi

Članak 4.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga čije su nadležnosti i područje rada propisani zakonom kojim se uređuje područje rada i nadležnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, ovim Zakonom i drugim zakonima

2. *ESMA* je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije br. 2009/77/EZ.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju istovjetno značenje kao pojmovi upotrijebljeni u Uredbi (EU) 2020/1503.

II. NADLEŽNOSTI AGENCIJE

Nadležno tijelo i ovlast za donošenje podzakonskih propisa

Članak 5.

(1) U skladu s člankom 29. Uredbe (EU) 2020/1503, nadležno tijelo za potrebe provedbe Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona je Agencija.

(2) Smjernice koje ESMA donosi u skladu sa svojim ovlastima iz Uredbe (EU) 2020/1503 obvezujuće su za Agenciju i subjekte iz članka 6. ovoga Zakona čije su obveze definirane odredbama ovoga Zakona i relevantnih propisa, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da se sukladno proceduri propisanoj uredbama kojima se osnivaju europska nadzorna tijela Agencija očitovala da se obvezuje u cijelosti ili djelomično pridržavati odredbi pojedine smjernice ili da se do određenog roka namjerava uskladiti s pojedinom smjernicom

2. da je Agencija na svojim internetskim stranicama objavila obavijest o očitovanju iz točke 1. ovoga stavka, pri čemu su stupanje na snagu i početak primjene određeni pojedinom smjernicom, osim kada se Agencija očitovala o namjeri usklađenja s pojedinim smjernicama do određenog roka, u kojem su slučaju stupanje na snagu i početak primjene određeni očitovanjem iz točke 1. ovoga stavka.

(3) Agencija na svojim internetskim stranicama objavljuje poveznice na tekstove smjernica kojih će se Agencija i/ili subjekti nadzora u cijelosti ili djelomično pridržavati ili s kojima se do određenog roka namjerava uskladiti, zajedno s obavijesti koja će u odnosu na pojedine smjernice sadržavati sljedeće informacije:

1. na koje se subjekte nadzora smjernica odnosi

2. primjenjuje li se smjernica u cijelosti ili djelomično i

3. dan stupanja na snagu i početak primjene smjernice, s definiranim prijelaznim razdobljima.

(4) Protiv akata nadležnog tijela iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Kada je ovim Zakonom propisana ovlast Agencije za donošenje pravilnika, taj pravilnik donosi Upravno vijeće Agencije.

Subjekti nadzora

Članak 6.

Subjekti nadzora Agencije u smislu ovoga Zakona, a u vezi s ispunjavanjem obveza iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2020/1503, su pružatelji usluga skupnog financiranja kojima je Agencija izdala odobrenje za rad i kreditne institucije kojima je odobrenje za obavljanje poslova pružatelja usluga skupnog financiranja izdala Hrvatska narodna banka na temelju prethodne suglasnosti Agencije.

Nadležnosti i područje rada Agencije

Članak 7.

(1) U smislu Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona Agencija je nadležna za:

1. odlučivanje o izdavanju odobrenja za rad za pružanje usluga skupnog financiranja u smislu članka 12. Uredbe (EU) 2020/1503 i izdavanje prethodne suglasnosti kreditnoj instituciji za pružanje usluga skupnog financiranja

2. provođenje nadzora u smislu pridržavanja zahtjeva u vezi s pružanjem usluga skupnog financiranja prema odredbama članka 15. Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona

3. izricanje nadzornih mjera subjektima nadzora iz članka 6. ovoga Zakona

4. ako se usluge skupnog financiranja pružaju u Republici Hrvatskoj, izricanje mjera opreza u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) 2020/1503

5. podnošenje optužnih prijedloga kod utvrđenih povreda odredbi Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona od strane subjekata nadzora iz članka 6. ovoga Zakona.

(2) Agencija za potrebe provedbe Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. nadzire usklađenost subjekata nadzora Agencije iz članka 6. ovoga Zakona s obvezama iz Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona

2. odlučuje o dopuštenosti uporabe poslovnih udjela u društvu s ograničenom odgovornošću osnovanom u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava za potrebe Uredbe (EU) 2020/1503 i o tome jednom godišnje obavještava ESMA-u, u skladu s člankom 2. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2020/1503

3. obavještava ESMA-u o svim odobrenjima za rad izdanim u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2020/1503

4. dostavlja ESMA-i anonimizirane podatke o projektima financiranima putem platformi za skupno financiranje koje nadzire, u skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) 2020/1503

5. u slučaju prekograničnog pružanja usluga skupnog financiranja od strane pružatelja usluga skupnog financiranja kojemu je izdala odobrenje u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2020/1503, šalje obavijest drugim nadležnim tijelima država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica) u kojima pružatelj usluga skupnog financiranja namjerava pružati usluge i ESMA-i, u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2020/1503

6. na svojim internetskim stranicama objavljuje informaciju o jezicima koje prihvaća za sastavljanje brošure s ključnim informacijama o ulaganju u skladu s člankom 23. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2020/1503 i o tome obavještava ESMA-u

7. na svojim internetskim stranicama objavljuje zakone i podzakonske propise koji se primjenjuju na promidžbene sadržaje pružatelja usluga skupnog financiranja i o tome obavještava ESMA-u u skladu s člankom 28. stavcima 1. do 3. Uredbe (EU) 2020/1503

8. razmjenjuje informacije i surađuje s nadležnim tijelima drugih država članica, ESMA-om i drugim tijelima u skladu s člancima 31. do 33. Uredbe (EU) 2020/1503

9. uspostavlja postupke za zaprimanje pritužbi u vezi s kršenjem Uredbe (EU) 2020/1503 u skladu s člankom 38. stavkom 1. Uredbe (EU) 2020/1503

10. informacije o postupcima iz članka 38. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/1503 objavljuje na svojim internetskim stanicama i dostavlja ESMA-i u skladu s člankom 38. stavkom 2. Uredbe (EU) 2020/1503

11. na svojim internetskim stranicama objavljuje izrečene sankcije i druge mjere za kršenje odredbi Uredbe (EU) 2020/1503 u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2020/1503

12. dostavlja ESMA-i jedanput godišnje zbirne informacije o izrečenim sankcijama i mjerama u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) 2020/1503.

III. IZDAVANJE ODOBRENJA ZA RAD

Zahtjev za izdavanje odobrenje za rad

Članak 8.

(1) Na temelju zahtjeva pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj podnesenog u skladu s odredbama članka 12. Uredbe (EU) 2020/1503, Agencija o izdavanju odobrenja za rad pružatelja usluga skupnog financiranja odlučuje rješenjem u roku od tri mjeseca od zaprimanja urednog zahtjeva, u skladu s odredbom članka 12. stavka 8. Uredbe (EU) 2020/1503.

(2) Ako je podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka investicijsko društvo, podnositelj zahtjeva Agenciji nije dužan dostaviti podatke i dokaze iz članka 12. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) 2020/1503. kojima Agencija raspolaže, ako su ti podaci ažurni.

(3) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka koji namjerava sam pružati platne usluge Agenciji je, osim potvrde iz članka 12. stavka 2. točke (p) Uredbe (EU) 2020/1503, dužan dostaviti i odobrenje Hrvatske narodne banke sukladno zakonu kojim se uređuje platni promet.

(4) Na temelju zahtjeva pružatelja usluga skupnog financiranja za proširenje odobrenja za rad podnesenim sukladno članku 13. stavku 2. Uredbe (EU) 2020/1503 Agencija odlučuje rješenjem, primjenjujući pritom na odgovarajući način odredbe članka 12. stavaka 4. do 11. Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga članka.

(5) Agencija pravilnikom detaljnije propisuje sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad i sadržaj zahtjeva za proširenje odobrenja za rad iz stavaka 1. i 4. ovoga članka.

Odlučivanje o odobrenju za rad

Članak 9.

(1) Agencija na temelju zahtjeva iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona donosi rješenje kojim izdaje odobrenje za rad ako su ispunjeni svi uvjeti iz poglavlja III. Uredbe (EU) 2020/1503, ovisno o prirodi, opsegu i složenosti usluga skupnog financiranja koju potencijalni pružatelj usluga skupnog financiranja namjerava pružati.

(2) Agencija rješenjem odbija zahtjev iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona:

1. ako utvrdi da postoje objektivni i očiti razlozi za pretpostavku da bi upravljačko tijelo potencijalnog pružatelja usluga skupnog financiranja moglo predstavljati prijetnju njegovu djelotvornom, dobrom i razboritom upravljanju i kontinuitetu poslovanja te odgovarajućem uvažavanju interesa njegovih klijenata i integritetu tržišta, u skladu s člankom 12. stavkom 8. Uredbe (EU) 2020/1503 ili

2. ako iz zahtjeva, podataka i dokaza iz članka 12. Uredbe (EU) 2020/1503 i pravilnika iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona proizlazi da potencijalni pružatelj usluga skupnog financiranja nije poduzeo sve potrebne korake kako bi se organizacijski, tehnički i kadrovski ustrojio na način da ispunjava organizacijske uvjete propisane Uredbom (EU) 2020/1503 i ovim Zakonom.

(3) O izdanom odobrenju za rad Agencija u skladu s člankom 12. stavkom 9. Uredbe (EU) 2020/1503 obavještava ESMA-u i dostavlja joj podatke iz članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/1503.

(4) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja Agencije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može imati odgodni učinak.

Prestanak važenja odobrenja za rad

Članak 10.

(1) Odobrenje za rad pružatelju usluga skupnog financiranja prestaje:

1. danom otvaranja likvidacije ili

2. danom donošenja odluke o otvaranju stečajnog postupka.

(2) O svakom prestanku važenja odobrenja za rad Agencija će izvijestiti ESMA-u.

(3) Ako nastupi okolnost iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će donijeti deklaratorno rješenje kojim se utvrđuje prestanak važenja odobrenja za rad.

(4) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja Agencije iz stavka 3. ovoga članka ne može imati odgodni učinak.

Razlozi za ukidanje odobrenja za rad

Članak 11.

(1) Agencija rješenjem ukida rješenje kojim je izdano odobrenje za rad u slučajevima propisanim člankom 17. stavkom 1. točkama (a) do (e) Uredbe (EU) 2020/1503.

(2) Agencija može rješenjem ukinuti odobrenje za rad pružatelju usluga skupnog financiranja:

1. ako pružatelj usluga skupnog financiranja teško prekrši odredbe ovoga Zakona ili Uredbe (EU) 2020/1503 kojima se uređuju uvjeti poslovanja pružatelja usluga skupnog financiranja

2. ako pružatelj usluga skupnog financiranja na bilo koji način Agenciji onemogućuje nadzor svojega poslovanja

3. ako pružatelj usluga skupnog financiranja ne postupi u skladu s rješenjem kojim Agencija nalaže nadzorne mjere iz članka 14. ovoga Zakona

4. ako je Hrvatska narodna banka pružatelju usluga skupnog financiranja koji je ujedno pružatelj platnih usluga ili trećoj strani sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja djeluje u njegovo ime i koja pruža platne usluge izrekla mjere ili sankcije vezano za utvrđene nezakonitosti koje se odnose na pranje novca ili financiranje terorizma prema zakonu kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, ili ako je takve mjere izreklo nadležno tijelo treće strane koja djeluje u ime pružatelja usluga skupnog financiranja i koja pruža usluge platnog prometa, ako treća strana ima sjedište na području druge države članice, a te nezakonitosti imaju obilježja teškog kršenja odredbi zakona kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, te pružatelj usluga skupnog financiranja ne poduzme sve potrebne mjere za njihovo uklanjanje

5. ako je Hrvatska narodna banka pružatelju usluga skupnog financiranja ili trećoj strani sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ukinula odobrenje za pružanje usluga platnog prometa prema zakonu kojim se uređuje platni promet, ili ako je odobrenje za rad trećoj strani ukinulo nadležno tijelo treće strane koja pruža usluge platnog prometa, ako treća strana ima sjedište na području druge države članice, te se takvo stanje ne ispravi u roku iz članka 17. stavka 1. podstavka 2. točke (b) Uredbe (EU) 2020/1503

6. ako je Agencija pružatelju usluga skupnog financiranja ukinula odobrenje za rad ili prethodnu suglasnost za obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti prema zakonu kojim je uređeno tržište kapitala.

(3) Rješenje Agencije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izvršno je danom dostave rješenja stranki.

(4) Od dana izvršnosti rješenja kojim je ukinuto odobrenje za rad odnosno od dana prestanka važenja odobrenja pružatelj usluga skupnog financiranja ne smije sklopiti, započeti obavljati ili obaviti niti jednu uslugu ili aktivnost za koje je odobrenje za rad ukinuto odnosno prestalo važiti.

(5) Ovlast Agencije da ukine rješenje u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka nije ograničena rokom.

(6) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja Agencije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može imati odgodni učinak.

Prethodna suglasnost kreditnoj instituciji

Članak 12.

(1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može obavljati poslove pružatelja usluga skupnog financiranja za koje je kao dodatnu financijsku uslugu dobila odobrenje Hrvatske narodne banke u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, uz prethodnu suglasnost Agencije o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova pružatelja usluga skupnog financiranja.

(2) Agencija će izdati rješenje o prethodnoj suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka na temelju zahtjeva kreditne institucije ako kreditna institucija ispunjava sve uvjete iz poglavlja III. Uredbe (EU) 2020/1503, ovisno o prirodi, opsegu i složenosti usluga skupnog financiranja koju kreditna institucija kao potencijalni pružatelj usluga skupnog financiranja namjerava pružati.

(3) O zahtjevu za izdavanje prethodne suglasnosti Agencija će odlučiti u roku od 60 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(4) Ako je podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka kreditna institucija koja ima prethodnu suglasnost Agencije za obavljanje investicijskih usluga ili aktivnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, podnositelj zahtjeva Agenciji nije dužan dostaviti podatke i dokaze iz članka 12. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) 2020/1503 kojima Agencija raspolaže, ako su ti podaci ažurni.

(5) Na odlučivanje, prestanak i ukidanje prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 9. do 11. ovoga Zakona.

(6) Hrvatska narodna banka o izdavanju odobrenja iz stavka 1. ovoga članka bez odgode obavještava Agenciju koja o izdanom odobrenju za rad u skladu s člankom 12. stavkom 9. Uredbe (EU) 2020/1503 obavještava ESMA-u i dostavlja joj podatke iz članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/1503.

IV. NADZOR

Postupak nadzora

Članak 13.

(1) Agencija obavlja nadzor nad pridržavanjem zahtjeva iz Uredbe (EU) 2020/1503 i ovoga Zakona od strane pružatelja usluga skupnog financiranja kojemu je izdala odobrenje za rad u skladu s odredbama ovoga Zakona te kreditnoj instituciji kojoj je odobrenje za rad izdala Hrvatska narodna banka na temelju prethodne suglasnosti iz članka 9. ovoga Zakona.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, postupak nadzora nad subjektima iz članka 6. ovoga Zakona Agencija provodi u skladu s odredbama o postupku nadzora koji provodi Agencija sukladno odredbama zakona kojim je uređeno tržište kapitala.

(3) Agencija je ovlaštena izricati mjere i obavljati nadzor:

1. prikupljanjem, analizom i provjerom javno dostupnih podataka i obavijesti i kontinuiranim praćenjem poslovanja subjekata nadzora, trećih strana koje su imenovane radi obavljanja funkcija povezanih s pružanjem usluga skupnog financiranja te pravnih i fizičkih osoba koje ih kontroliraju ili koje oni kontroliraju

2. obavljanjem neposrednog nadzora u prostorijama koje nisu privatni stambeni prostori fizičkih osoba kojemu subjekti nadzora moraju omogućiti pristup, a radi pristupanja dokumentaciji i drugim podacima u bilo kojem obliku, ako postoji opravdana sumnja da dokumentacija i drugi podaci povezani s predmetom nadzora mogu biti važni za dokazivanje kršenja Uredbe (EU) 2020/1503

3. prikupljanjem podataka od revizora, članova uprave pružatelja usluga skupnog financiranja i trećih strana koje su imenovane radi obavljanja funkcija povezanih s pružanjem usluga skupnog financiranja, a koje isti moraju dostaviti na zahtjev Agencije

4. rješenjem izricati nadzorne mjere iz članka 14. ovoga Zakona.

(4) Agencija svoje ovlasti iz stavka 3. ovoga članka obavlja:

1. samostalno

2. u suradnji s drugim nadležnim tijelima i

3. podnošenjem prijava i zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.